

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/161/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620202915
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5620202915.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletého: F. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, dieťa matky D. Š., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom R. W. XXX, okres Liptovský Mikuláš, Slovenská republika, zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Medveckou, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, Slovenská republika, a otca: V. E. N., nar. XX. X. XXXX, bytom XXX S. T., A. A. XSD, B. K. M. A. P. B. Í., zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Baloghovou, so sídlom Mostová 33, Ružomberok, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a zmenu úpravy styku s maloletým a o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

II. Súd návrh matky na zvýšenie výživného **z a m i e t a**.

III. Mení sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/51/2016-445 zo dňa 8. 9. 2017 v časti o úprave styku tak, že

1. otec je oprávnený stýkať sa s maloletým na území Slovenskej republiky každý druhý kalendárny týždeň v mesiaci od piatku v rozpätí od 15.30 hod. do 16.00 hod. do nedele v rozpätí od 17.00 hod. do 17.30 hod.,

2. pokiaľ z vážnych dôvodov nebude možné realizovať styk, sú si rodičia povinní oznámiť túto skutočnosť tri dni vopred, v tom prípade sa realizuje styk v náhradnom termíne v treťom kalendárnom týždni v mesiaci za rovnakých podmienok,

3. otec je **o p r á v n e n ý** stýkať sa s maloletým mimo územia Slovenskej republiky:

- každý kalendárny rok počas letných školských prázdnin od prvého piatku v mesiaci júl od 10.00 hod. do prvej nedele v mesiaci august do 18.00 hod.;

- počas jarých prázdnin vyhlásených príslušným ministerstvom pre Žilinský kraj v párnom kalendárnom roku od soboty predchádzajúcej začiatku jarých prázdnin od 10.00 hod. do nasledujúcej soboty do 18.00 hod.;

- počas vianočných a novoročných prázdnin v párnom kalendárnom roku od prvého dňa školských prázdnin vyhlásených príslušným ministerstvom od 10.00 hod. do 29. 12. do 18.00 hod. a v nepárnom kalendárnom roku od 28. 12. od 10.00 hod. do 5. 1. nasledujúceho roka do 18.00 hod.,

4. matka je **p o v i n n á** maloletého na styk s otcom pripraviť, odovzdať maloletého otcovi s platným preukazom poistenca príslušnej zdravotnej poisťovne maloletého, v prípade styku mimo

územia Slovenskej republiky je matka povinná odovzdať otcovi maloletého platný cestovný doklad (pas) maloletého s platnosťou minimálne 8 mesiacov odo dňa odovzdania maloletého otcovi,

5. miestom odovzdávania a preberania dieťaťa na styk mimo územia Slovenskej republiky je vždy letisko M. R. Štefánika v Bratislave, a to aj pri odovzdávaní dieťaťa po skončení styku matke, a miestom odovzdávania a preberania dieťaťa na styk na území Slovenskej republiky je vždy Železničná stanica Liptovský Mikuláš, a to aj pri odovzdávaní dieťaťa po skončení styku matke,

6. otec je p o v i n n ý oznámiť matke maloletého všetky informácie k pobytu maloletého mimo územia Slovenskej republiky, najmä informácie ohľadom odletu a priletu maloletého v dostatočnom časovom predstihu, minimálne 72 hodín vopred pred časom začatia styku, a tiež minimálne 72 hodín vopred pred časom ukončenia styku, a to sms správou a súčasne aj telefonicky.

7. prípadné zmeny v termínoch a časoch preberania a odovzdávania dieťaťa, ako aj v mieste odovzdania a prevzatia dieťaťa, sa otec z a v ä z u j e oznámiť matke v časovom predstihu aspoň dva týždne pred stykom, a to sms správou, ako aj telefonicky.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 16. 10. 2020 podal otec maloletého V. E. N. návrh na zníženie výživného na maloletého syna F. N., ku ktorému je aktuálne určené výživné rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/51/2016 zo dňa 8. 9. 2017 vo výške 315,- eur mesačne, počnúc od 1. 9. 2017. Otec odôvodňuje návrh na zníženie výživného okolnosťami, ktoré nastali na jeho strane. 18. 6. 2019 uzavrel manželstvo a vyživovacia povinnosť mu pribudla ku manželke a trom deťom - E., nar. X. X. XXXX, Y., nar. XX. X. XXXX, a Y., nar. XX. X. XXXX. Dopusiaľ určená vyživovacia povinnosť v sume 315,- eur nezodpovedá jeho príjmovým a majetkovým pomerom. Jeho zamestnávateľom je spoločnosť Surface Transport Corporate, Londýn, čistý mesačný príjem dosahuje v priemerne 2.500,- eur. Nevyhnutné mesačné výdavky otca sú vo výške približne 3.100,- eur, z toho výživné na maloletého F. predstavuje sumu 315,- eur mesačne. Ďalšie mesačné výdavky otca, uvádzané v návrhu, sú nasledovné (sumy uvedené v GBP, prepočítané na eur podľa aktuálneho kurzu - v zátvorke): starostlivosť o deti 459,50 (507,-), opatrovateľka 480,- (530,-), hypotekárna splátka 887,89 (980,-), mestská daň 75,64 (83,50), elektrina a plyn 36,46 (40), voda 10 (11), ochrana domácnosti - EDF 9,37 (10,-), netflix: streamovacie služby 7,99 (9), hodiny plávania pre Chiamaku 26,30 (29), Sky TV 20,36 (22), internet 17 (19), potraviny 300,- (331), palivo 50 (55). Na slovenský účet určený na úhradu výživného na maloletého F. a náklady počas pobytu otca so synom na Slovensku vynakladá 378,00 eur (417 GBP). Otec považuje narodenie ďalších detí za objektívny dôvod na zníženie výživného, za účelom dosiahnutia rovnakého práva všetkých maloletých detí rodiča podieľať sa na jeho životnej úrovni. V súčasnosti stanovená suma výživného vychádzala z vtedajších príjmových a majetkových možností otca a potrieb maloletého, ktorý bol v danom čase jediným dieťaťom otca, kým v súčasnosti má vyživovaciu povinnosť ku štyrom maloletým deťom. Vzhľadom na zmenu svojich pomerov, otec žiada zníženie výživného na sumu 150,- eur mesačne, ktorá je primeraná na potreby a náklady maloletého. Súčasne otec poukázal na vek maloletého F., keď v čase posledného rozhodovania o výživnom mal 9 rokov, v čase podania návrhu mal 12 rokov. Dopusiaľ dohodnutá úprava styku otca s maloletým sa javí ako nedostatočná pre obidvoch, a styk žiada rozšíriť. Súčasťou podaného návrhu otca sú predložené rodné listy jeho mladších troch maloletých detí a sobášny list. Svoje zárobkové pomery otec preukazuje mzdovými listami, potvrdeniami o príjme a zákonných odvodoch.

2. Z výsledku lustrácie v registri obyvateľov mal súd spoľahlivo preukázané, že maloletý žije so svojou matkou v obvode sídla Liptovský Mikuláš, čím je daná miestna príslušnosť i právomoc na konanie pred tunajším súdom.

3. Uznesením č. k. 1P/161/2020-28 zo dňa 15. 2. 2021 súd ustanovil maloletému na zastupovanie v konaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

4. Dňa 26. 2. 2021 doručila matka prostredníctvom svojej zástupkyne súdu návrh na zvýšenie výživného, poukazujúc na okolnosti, ktoré nastali na strane maloletého, a to jeho vyšší vek, zvýšené

výdavky súvisiace s uspokojovaním jeho potrieb, záujmovej činnosti, vzdelávaním a ďalšími potrebami. Matka sa domáha zvýšenia výživného na sumu 450,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu na súd. V čase podania návrhu matka nesúhlasila s návrhom otca na úpravu styku so synom, a tento navrhla v celom rozsahu zamietnuť. Súčasne navrhla zamietnuť návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný, pretože skutočnosti, uvádzané otcom v jeho návrhu, nezakladajú samé o sebe dôvod na zníženie výživného, keďže nedošlo k takej závažnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala automaticky zníženie výživného pre maloletého F.. Aj napriek skutočnosti, že otcovi maloletého pribudli ďalšie vyživovacie povinnosti, vzhľadom na jeho osobné, majetkové, zárobkové pomery, ako aj ďalšie skutočnosti, nie je dôvod na zníženie výživného na maloletého F..

5. Zástupkyňa otca na pojednávaní dňa 3. 9. 2021 zotrvala na návrhu otca na zníženie výživného, poukazujúc na zmenu osobných pomerov na strane otca, ktorá nastala tým, že sa mu postupne narodili tri maloleté deti, jeho výdavky vzrástli, a teda nie je v jeho možnostiach prispievať doposiaľ určeným výživným 315,- eur mesačne. Narodenie ďalších maloletých detí a uzavretie manželstva je objektívny dôvod na zníženie výživného. Otec má záujem o stretávanie sa s maloletým v širšom rozsahu, je ochotný maloletého preberať a odovzdávať na území Slovenskej republiky, chce s ním tráviť i čas v mieste svojho bydliska v Anglicku spoločne s jeho rodinou.

6. Na pojednávaní dňa 3. 9. 2021 zástupkyňa matky zotrvala v celom rozsahu na návrhu matky na zvýšenie výživného a na vyjadrení zo dňa 25. 2. 2021, opakovane zdôrazňujúc, že od posledného rozhodnutia nedošlo k takej zmene pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, naopak, na strane matky a maloletého nastali okolnosti, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného. Súčasne upriamila pozornosť na skutočnosť, že počas konania prebiehali jednania medzi otcom a matkou, ktorých výsledkom bola dohoda, že otec bude naďalej platiť výživné tak, ako bolo určené doposiaľ, avšak problémy nastali v súvislosti so sporom vedeným v Anglicku, ktorého predmetom je vymáhanie zameškaného výživného, a doriešenie otázky výživného malo stroskotať na tom, že matka oznámila anglickým úradom požiadavky otca. V minulosti prebiehala medzi rodičmi komunikácia na vysokej rodičovskej úrovni, avšak k určitým problémom došlo v súvislosti s návrhom na zníženie výživného a riešením sporu vo veci zameškaného výživného v Anglicku. Domnieva sa, že ak by otec doposiaľ prejavoval podobný prístup ako v minulosti, obidvaja rodičia by sa dokázali dohodnúť aj sami.

7. Na úvod pojednávania bol vypočutý maloletý ku otázkam, ktoré sa týkajú najmä jeho stretávania sa s otcom. Všetky vyjadrenia maloletého svedčia o jeho blízkom vzťahu ku otcovi, jeho manželke i mladším súrodencom. Maloletý býva s otcom v kontakte často, pokiaľ to pandemická situácia dovoľuje. Počas letných prázdnin 2021 strávil u neho jeden mesiac, mal vyplnené voľnočasové aktivity, popri tom sa učil, trávil čas so svojimi súrodencami i s ďalšími príbuznými otca, spoločne chodievajú na výlety aj s otcovou manželkou. Má ku nej dobrý vzťah, správa sa k nemu milo, a keď niečo potrebuje, pomôže jej. Napríklad, pomáhal jej preniesť kanceláriu z jednej izby do druhej, preniesť káble, pomohol jej zapojiť počítač, preniesol jej stoličku. V domácnosti väčšinou varí otec alebo opatrovatelka. Žijú s otcom vo veľkom rodinnom dome. Majú len jedno auto, otec má bicykel. Predtým, ako začala pandémia, s otcom býval v kontakte každý mesiac. On chodieval raz do mesiaca na víkend sem, preberal si syna pri nejakom hoteli v Liptovskom Mikuláši alebo na železničnej stanici. Syn bol v Anglicku za ním mnohokrát, chodí tam rád, netreba ho presviedčať. Kedysi ho otec preberal na letiskách v Bratislave, v Košiciach, v Poprade. Maloletému to vyhovuje, nemá s tým problém, mama ho tam zaviezla. Keď bol veľmi malý a otec chodil na Slovensko, väčšinou si ho vyzdvihol už pri dverách jeho bývania. Maloletý potvrdil, že mu vadil spor otca a matky v lete, týkajúci sa organizácie jeho pobytu v Anglicku, a tento hodnotil v zásade ako zbytočné nedorozumenie. Bolo to prvý krát, keď sa nevedeli dohodnúť, inak spolu komunikujú normálne. Otec pracuje celý týždeň, väčšinou z domu. Niekedy chodieval do kancelárie, jazdí tam na bicykli, použije aj vlak. Auto majú skôr na nákupy. S otcom majú každodenné prechádzky s mladšími súrodencami. Otcova manželka pracuje celý deň, na prechádzky s nimi nechodieval, len na výlety cez víkend. Matka pracuje ako anglická lektorka, učí angličtinu, je osobná učiteľka. Keď je potrebné, dáva súkromné hodiny. Jej firma sa volá Enox. Okrem toho pomimo upratuje hotely, pridala sa ku starej mame. Keď bol lockdown, bola doma stále, len počas niektorých dní bola preč. Od deviatej do dvanástej učila doma on-line, potom asi od dvanástej do pätnástej išla preč, asi učiť niekde inde. Keď on príde zo školy, niekedy mama doma nie je. Keď je doma, rozpráva sa s ňou, potom idú von. Cez víkend sa mu matka snaží vyplniť voľný čas, chodievajú spolu kúpať sa, na výlety, páči sa mu to. Chodievajú aj na túry, ale on ich veľmi neuprednostňuje. Niekedy chodievajú ku kamarátom do Púchova na návštevu.

8. Otec maloletého na pojednávaní dňa 3. 9. 2021 zotrval na svojom návrhu a vyjadril súhlas s prednesom svojej zástupkyne. Od posledného určenia výživného sa jeho plat nezmenil. Má tri príjmy, jeden z hlavného zamestnania, ako inžinier - projektový manažér, riadi dopravu, tunely, cesty. Druhý zdroj príjmu má ako vojak v zálohe, tretí zdroj príjmu má z nehnuteľností, ktoré prenajíma. Z prvého zdroja má príjem 2.304,- GBP z druhého zdroja má nepravidelný príjem v ročnej výške približne 2.180,- GBP. Z tretieho zdroja má príjem, ktorý sa investuje do samotnej nehnuteľnosti. V Londýne prenajíma samostatný dom, a má i dva byty, ktorých je výlučným vlastníkom, z toho jeden je v Londýne a druhý v Manchestri. Obidva byty sú trojizbové, zahŕňajúce dve spálne. Dom má tri spálne, obývaciu izbu a kuchyňu. Nehnuteľnosti využíva na dlhodobé nájmy. Príjem za dom je 1.081,- GBP mesačne, za byt v Londýne 1.100,- GBP mesačne, za byt v Manchestri 700,- GBP mesačne, avšak nájomník už od marca nezaplatil. Ďalšie zdroje príjmu nemá. Po odpočítaní odvodu daní a splátky hypotekárneho úveru mu ostal čistý príjem v minulom roku vo výške 501,- GBP. Za dom, v ktorom bývajú, spláca hypotéku 887,- GBP, ako jeho podiel splátky, manželka rovnako. Pokiaľ ide o konkrétne výdavky na nehnuteľnosti, tie, ktoré sa týkajú rodinného domu, v ktorom býva, uviedol v návrhu, ostatné prehľady sa týkajú ďalších troch nehnuteľností. Čistý príjem jeho manželky je aktuálne 709,- GBP mesačne. Pokiaľ ide o jeho mladšie deti, navštevujú škôlku a jasle, chodia plávať. Výdavky na ne sú bežné, avšak v porovnaní s výdavkami na Slovensku sú vyššie asi o 70%. Výdavky majú aj na opatrovatelku, bez ktorej by nebolo možné zabezpečiť starostlivosť o deti, pretože obidvaja manželia musia pracovať. Hoci existujú zariadenia zabezpečujúce starostlivosť o deti počas dňa, sú dvakrát nákladnejšie ako opatrovatelka. Deti sú príliš malé, aby takéto zariadenia navštevovali. V čase posledného rozhodovania o výživnom vlastnil tri byty a býval v dome, ktorý patril jeho otcovi. Teraz bývajú v dome, ktorý vlastní s manželkou, nadobudli ho v roku 2017. Keď mu otec zomrel, stal sa vlastníkom rodinného domu v Londýne. Nemusel sa vysporiadať so súrodencami, pretože sám platil, a stále platí, celú hypotéku. Asi v roku 2016, 2017 jeden z troch bytov predal. Jeden byt nadobudol v roku 2005, druhý v roku 2008. Z daňových priznaní vyplýva, koľko peňazí dostane. Od apríla 2018 do apríla 2019 to bolo 31.424 GBP, od apríla 2019 do apríla 2020 33.097 GBP. V prvom prípade bol príjem krátený o 6.284 GBP, v druhom prípade o 6.506 GBP. Daňové priznanie za obdobie od apríla 2020 do apríla 2021 sa bude podávať v roku 2022. Vyjadreniam otca korešpondujú listinné doklady, s ktorých obsahom bolo v konaní oboznámené, a sú súčasťou spisového materiálu. Pokiaľ ide o jeho ďalšie výdavky, tieto sa vzťahujú ku príbuzným v Nigérii, kde žije jeho sestra, bratranec, teta, brat a vdova po jeho otcovi. On, ako hlava rodiny, sa musí o nich starať. Bratranec má približne 50 rokov, sestra 17 rokov, brat 15 rokov, teta má viac ako 80 rokov. Matka už nežije. Otec sa oženil druhýkrát, mladší súrodenci žijú s matkou, ktorá nepracuje, nechce pracovať. Keď žil otec, staral sa o ňu, žil v Nigérii. V Anglicku mal rodinný dom, v ktorom v minulosti žil s matkou otca maloletého. Dom predali, kúpil sa druhý dom, ktorý po otcovej smrti zdedil. Ku rodinným prídavkom, ktoré by otec, podľa vyjadrenie zástupkyne matky, mohol potenciálne dostávať v Anglicku na mladšie deti, nepoberá, nepožiadala o ne. Podľa neho, vzhľadom k dosahovanému príjmu, nemá na ne nárok. Podľa vyjadrenia zástupkyne otca, aj v prípade, ak by otec z hľadiska príjmu spĺňal kritériá pre priznanie prídavkov na deti, tak od príjmu 50.000,- GBP ročne by sa takýto zdroj príjmu musel zdaňovať. K uvedenému zástupkyňa matky zdôraznila, že ak nespĺňa kritériá na priznanie prídavkov na deti otec, môže o ne požiadať jeho manželka.

9. Podľa vyjadrenia otca, ktorému korešpondujú i prehľady finančných transakcií, konkrétne výdavky otca na príbuzných otca v Nigérii sú nasledovné: tete a sesternici platí mesačne 60.000,- v nigérijskej mene, sestre 25.000,- nigérijskej meny mesačne, školské poplatky sestry predstavujú asi milión nigérijskej meny ročne. Brat trpí Downovým syndrómom, a keď požiadajú o peniaze, pošle im ich, môže to byť približne 1.000,- GBP ročne. Jeho otec vlastnil tiež dom v Nigérii, ktorú po jeho smrti zdedil, a poskytuje ju na prenájom vdove po otcovi. Ide o nehnuteľnosť, v ktorej sa nachádzajú prevádzky, obchody, priestor pre kaderníkov a kaderničky. Zisk z prenájmu, približne 2.000,- GBP ročne, ponecháva vdove po otcovi. Peniaze posielala príbuzným do Nigérie bankovým prevodom alebo sprostredkovane po osobách, ktoré tam chodia na návštevu. On ich pred pandémiou navštevoval približne raz ročne, naposledy tam bol vo februári 2020. Ku ďalším výdavkom otca patrí životné poistenie po 39,- GBP mesačne, ktoré je prispôsobené tak, aby bola platená za neho hypotéka, ak by zomrel.

10. Z hľadiska postupnosti predajov a nákupu nehnuteľnosti otec uviedol, že po odrátaní výdavkov na hypotéku, dostal za predaj pôvodného domu približne 150.000,- GBP a peniaze použil na kúpu rodinného domu, v ktorom žije s rodinou, stál 500.000,- GBP. Počiatočná platba bola 50.000,- GBP, zaplatil 12% daň z predaja nehnuteľnosti, 1.000,- GBP právnikom, a čerpal hypotekárny úver. Dom renovovali, postavili novú kúpeľňu, zaviedli nové elektrické vedenie, následne robili prístavbu, novopostavený

domček sa nachádza za záhradou. Zatiaľ sa nevyužíva, používa ho opatrovatelka počas jej voľna, inak má k dispozícii izbu v ich dome. V súčasnosti môže mať byt v Londýne hodnotu 250.000,- GBP, v Manchestri 160.000,- GBP, a dom, ktorý prenajíma, 300.000,- GBP. Dom, v ktorom žije, môže mať hodnotu 515.000,- GBP. Jeho manželka tiež vlastní jednu nehnuteľnosť, štvorizbový dom v Londýne, ktorý prenajíma za 1.200,- GBP mesačne. On nevie, aký má z príjmu čistý príjem, je to jej majetok, nadobudla ho ešte pred uzavretím manželstva. Prenájom spravuje on. Z hľadiska celkových príjmov a výdavkov poukázala zástupkyňa otca na predložené daňové priznanie otca, v ktorom sú špecifikované príjmy a výdavky, a teda aj konečný zisk otca z nehnuteľností. Otec sa vyjadril, že úspory použil na vykrývanie mesačných výdavkov, a časť výdavkov pokrývajú i príjmy manželky z prenájmu nehnuteľnosti. On nevlastní hnutelné veci vyššej hodnoty, osobné motorové vozidlo Nissan Qashqai, r. výroby 2006, patrí jeho manželke. O výške úspor manželky nemá vedomosť. V priebehu konania doplnil listinné dôkazy týkajúce sa jeho nehnuteľností - príjmov a výdavkov. Toho času je byt na Loampit Hill prázdny, nájomca bol vysťahovaný pre neplatenie nájomného. Celková výška úveru na uvedený byt predstavuje sumu 127.350 GBP. Celková výška poskytnutého úveru na byt na adrese Flat 50 Victoria Mill Houldsworth Street, Reddish, Stockport, predstavuje výšku 121.992,33 GBP. Otec, ako prenajímateľ, žiada o vysťahovanie nájomcu pre dlh na nájomnom. Z prílohy č. 3 vyplýva celková výška poskytnutého úveru na rodinný dom na Capstone Road 189.243,- GBP, mesačná splátka predstavuje 806,21 GBP, aktuálne je dlžná suma hypotéky 182.816,01 GBP. Rodinný dom, v ktorom otec býva, je zaťažovaný hypotekárnym úverom s mesačnou splátkou vo výške 1.743,51, ktorej úhradu si delí otec so svojou manželkou. Celková výška poskytnutého úveru predstavuje sumu 424.350,- GBP. Hodnota bytu podľa banky predstavuje sumu 471.500,- GBP. K rodinnému domu otca, v ktorom žije so svojou rodinou, sa viaže polročná platba za vodu vo výške 493,33 GBP za obdobie od januára do júla 2021. Tzv. council tax - daň za obdobie od 1. 4. 2021 do 31. 3. 2022 predstavuje položku 2.067,41 GBP. Popisu súm jednotlivých príjmov a výdavkov súvisiacich s nehnuteľnosťami otca korešponduje i podrobná špecifikácia prednesená zástupkyňou otca na pojednávaní dňa 22. 10. 2010. Z prehľadu výdavkov otca na úspory, ukladané všetkým štyrom maloletým deťom, vyplývajú rovnaké pravidelné vklady po 100,- GBP mesačne, keď v súčasnosti, podľa vyjadrenia otca, má maloletý F. nasparenú sumu približne 12.000,- GBP. Aktuálna výška úspor na sporiacom účte otca predstavuje sumu približne 8.000 - 10.000,- GBP. Ku príjmom otca bola pripísaná i suma 2.000,- GBP ako štátny bonus, ktorý sa poskytuje prenajímateľovi v prípade, ak nájomník zotrvá v prenajímanej nehnuteľnosti aspoň jeden rok. Bonus sa vypláca len za prvý rok nájmu. Otcovi bol poskytnutý len raz 9. 9. 2021. 14. 7. 2021 bol otcovi poskytnutý i štátny príspevok v sume 107,50 GBP na solárne panely.

11. V rámci správy peňazí, ktoré čerpá manželka za prenájom jej nehnuteľnosti, otec posielal peniaze na jej účet, keď hotovosť prevezme od nájomcov. Z výpisu transakcií vyplýva, že takto realizoval napr. prevod 13. 9. 2021 vo výške 1.000,- GBP. 14. 7. 2021 bola odoslaná z účtu otca suma 1.000,- GBP pre príbuzných v Nigérii, pričom v sume neboli zahrnuté peniaze pre manželku jeho zomrelého otca, ale išlo o finančný príspevok sestre, bratrancovi, bratovi. Rovnakú sumu poslal 26. 7. 2021. Otec maloletého uviedol, že každý mesiac posielal svojej rodine fixnú čiastku, približne 200.000,- v nigérijskej mene. Keď je potrebné zaplatiť napr. školské poplatky, peniaze pošle osobitne. Keď to zhrnie, pravidelne posielal svojim príbuzným v Nigérii približne 400 - 500,- GBP mesačne.

12. V priebehu konania otec, v rámci svojho návrhu, predniesol ponuku na úhradu výživného v sumách po 200,- eur mesačne, a popri tom bude platiť extra výdavky, napr. na plávanie, ďalšie vyučovanie, ošatenie, vreckové a ďalšie aktivity, ak mu matka pošle faktúru. Matka ponuku otca spochybnila a poukázala na jeho podobné prísľuby v minulosti, ktoré však nespĺnil, a jej požiadavky o poskytnutie príspevku ignoroval.

13. Z vyjadrenia matky na pojednávaní dňa 22. 10. 2021 vyplýva, že pokiaľ ide o návrh otca na úpravu styku, nemá s tým problém, a v tejto časti je ochotná uzavrieť rodičovskú dohodu. Zásadne však nesúhlasí s návrhom otca na zníženie výživného. Konanie otca považuje za reakciu na jej exekučné vymáhanie výživného na medzinárodnej úrovni, keď otec jej oznámil, že ak nezastaví konanie v Anglicku, bude žiadať o zníženie výživného. Išlo o dlh asi za pol roka z minulého obdobia. Otec jej predložil dohodu, že ponechá výživné v takej sume, v akej je aktuálne určené, a 1.200,- eur zameškaného výživného jej bude splácať po 15,- eur. S týmto problémom nemala, avšak chcela, aby podpísal aj dohodu, že do 18. roku veku nebude žiadať o zníženie výživného, s čím však nesúhlasil. Na základe uvedeného celá dohoda stroskotala. Ona je živnostníčka, učí angličtinu v rôznych jazykových školách. Okrem toho chodila sporadicky upratovať. Z prehľadu príjmov matky od januára 2021 do 26. 8. 2021 vyplývajú nasledovné

príjmy: LF Language v januári 45,- eur, vo februári 142,31 eur, v marci 196,- eur, v apríli 196,- eur, v máji 119,- eur, v júni 2019,- eur, v júli 182,- eur, v auguste 95,- eur, od Vzdelávacej akadémie mala zaplatené v marci 117,- eur, v apríli 75,- eur, v júni 75,- eur, v júli 75,- eur, v auguste 90,- eur, od spoločnosti Like, s.r.o., v auguste 2021 120,- eur. Vratka z Finančného riaditeľstva SR predstavuje v júli 2021 položku 8,30 eur. Príspevky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš predstavujú v roku 2021 sumy: v januári 163,38 eur, vo februári 270,- eur, v marci 315,- eur a 690,- eur, v apríli 690,- eur, v máji 780,- eur, v júni 780,- eur, v júli 870,- eur, v auguste 540,- eur. Z výsledku lustrácie v evidencii zamestnávateľov a príjmov v databáze Sociálnej poisťovne vyplýva, že u zamestnávateľa Peter Čelestiak - Pagi matka dosahovala nulový vymeriavací základ za obdobie od marca 2020 do decembra 2020.

14. Z ďalšieho vyjadrenia matky vyplýva, že so synom žije v byte, ku ktorému jej prislúcha vlastníctvo v podiele 2/3, 1/3 vlastní jej matka, ktorá však s nimi nežije v jednej domácnosti. Bytovému družstvu platí 130,- eur mesačne, záloha za elektrinu predstavuje sumu 31,- eur mesačne, za plyn 6,- eur mesačne, televízia plus internet 15,- eur mesačne, za telefón si platí 24,50 eur, synovi platí telefón po cca 10,- eur mesačne. Výdavky na pohonné hmoty má približne 70,- eur mesačne. Z ďalších dokladov predložených v konaní, svedčiacich o výdavkoch matky na domácnosť, vyplýva platba dane z nehnuteľnosti vo výške 11,85 eur na rok 2021, poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vo výške 76,65 eur za ňu a za maloletého. Za poistenie bývania platí položku 31,54 eur, úrazové poistenie platí pre seba v sume 95,52 eur ročne, povinné zmluvné poistenie osobného motorového vozidla Suzuki Sx4 predstavuje položku 121,07 eur ročne. Ku ďalším výdavkom matky patrí splátka hypotekárneho úveru po 152,95 eur, na zakúpenie bytu ho čerpala vo výške 29.250,- eur. Jej matka si zobrala pôžičku 20.000,- eur, využila tiež svoje úspory 5.000,- eur, ktoré zaplatila ako zálohu. Jej matka jej po predaji domu poskytla 20.000,- eur, z čoho využila 15.000,- eur na byt a 5.000,- eur na kúpu vozidla. Pri žiadosti o poskytnutie úveru deklarovala jej mesačný príjem uvedený v daňovom priznaní za rok 2019. Zdravotnej poisťovni platí odvody 76,44 eur mesačne. F.i prispieva na stavebné sporenie sumou 30,- eur mesačne. Uhradza tiež záujmové aktivity syna, venuje sa florbalu, za ktorý platí priemerne mesačne 5,- eur, za výtvarný odbor v ZUŠ 8,- eur mesačne. Dvakrát do týždňa chodí plávať, jeden vstup stojí 8,- eur. Začal sa zaujímať o strieľanie zo vzduchovky, začal chodiť do krúžku v lesníckej škole, výška poplatkov zatiaľ nebola známa. S kamarátmi chodieval korčuľovať na ľadovú plochu do Liptovského Hrádku, vstupné je 3,- eurá, popri tom mu prispieva na nápoj alebo hranolky. V auguste dostal od nej nový bicykel za 500,- eur. Matka mala na to čiastočne nasporené, čiastočne boli použité jeho peniaze na narodeniny. Cestovné do školy stojí približne 20,- eur mesačne, stravné v škole 24,- eur mesačne. Minulý rok chodieval na doučovanie matematiky, jedna hodina stála 10,- eur, absolvoval ich štyri krát do mesiaca. Navštevuje neurológa, odporúčané sú mu vitamíny a doplnky výživy. Užíva tabletky na zlepšenie pozornosti na prírodnej báze. Okrem toho mu je odporúčané magnézium, za ktoré platia mesačne približne 12,- eur. V súvislosti s jeho diagnózou sa stáva, že stráca a ničí veci, stratil už napr. tri kružidlá, obaly na zošity roztrhal, ceruzky rozhrýzne alebo poláme, perá stratí, pravítka poláme. Mnohokrát príde domov a nevie, kde má svoje veci. Kľúče od domu už stratil dvakrát. Syn intenzívne rastie, od minulého roka do septembra tohto roku vymenili štyri páry botasiek. Jedny potrebuje na florbal, druhé na telesnú výchovu, ďalšie úplne zničí. Stráca rukavice, čiapky, popíše si nohavice, rifle, postrihá tričko. S týmto všetkým súvisia ďalšie výdavky. Matka má zvýšené výdavky i na jeho stravu, nonstop jedáva. Vyžaduje sladkosti, tie však má od matky málokedy, žiada ich od kamarátov. Inak jedáva jogurty, banány, vo zvýšenom objeme pečivo. Po príchode zo školy hneď pýta jesť a chladničku vyjedá stále. Má zvýšené výdavky i na kozmetiku, ako tinedžer dospieva, kupuje mu deodoranty. Okuliare nenosí. Dvakrát ročne chodievajú na dentálnu hygienu, v zubnej hygiene je lajdák, kazy však nemá, dvakrát ročne absolvuje preventívnu prehliadku. Je vo veku, kedy sa potrebuje socializovať, s kamarátmi chodieval do Liptovského Mikuláša, potrebuje peniaze na cestovné, na občerstvenie, pizzu, pri príležitosti sviatku kamarátov potrebuje peniaze na darček. Návštevy mesta takto absolvuje minimálne dva, tri krát do mesiaca. Už nepotrebuje doučovanie anglického jazyka, s tým problém nemá. Na začiatku školského roka mala na syna výdavky do triedneho fondu 20,- eur a do ZRPŠ. Doplácali za učebnice, kupovali hygienické potreby, všetko vo výške najmenej 25,- eur. S návštevami syna v neurologickej ambulancii raz za dva a pol mesiaca nie sú spojené zvýšené výdavky, má však stratu príjmu, keď syna sprevádza ku lekárovi, hodiny výučby sa jej nedajú nahradiť. V súvislosti so zdravotným stavom F. je potrebné venovať sa mu viac, nesústredí sa, zabúda si domáce úlohy, pomôcky, potrebuje s ním preberať učivo, hoci deti v jeho veku to bežne robia samé. Musí dohliadať na plnenie úloh, vytvárať mu program, zamestnať ho, pretože má viac energie. Chodieval s ním na túry, chodí jej pomáhať do záhrady, rúbe drevo, hrabe lístie v záhrade rodičovského domu. Tým, že nemala prácu počas pandémie, mohla sa venovať vzdelávaniu syna on-line. Musela dohliadať, aby sa sústredil na učenie, nehral sa hry, nepozeral videá. V desaťminútových intervaloch ho musela

kontrolovať. V škole mal slabé výsledky z matematiky, hrozilo mu prepadnutie. V súvislosti s pobytom syna doma mala zvýšené výdavky na stravu, elektrinu, plyn, na kúrenie, varenie. Musela mu zadovážiť lepší internet, kupovala router za 49,- eur. V čase pandémie mali problém i s elektrinou, celá jedna vetva v byte im vypadla, situáciu musela riešiť urgentne. Za prerábku elektriny v byte platila 780,- eur. V byte stále nemá dokončenú jednu izbu, nemá na to čas, ani finančné úspory. S úhradou predchádzajúcich výdavkov jej pomohla matka, otca o tom asi neinformovala. Na seba má bežné životné náklady, okrem výdavkov na zdravotnú starostlivosť, musí mať osobitnú stravu, má problémy so žlčníkom. Lieky užíva, keď má akútny stav, mesačne si dopláca na zdravotnú starostlivosť približne 7,- - 15,- eur. Nelieči sa v ambulancii gastroenterológa, jej problémy rieši obvodný lekár, predpisuje jej lieky, ale za tie musí platiť. Okrem toho má problém s krčnou a krížovou chrbticou. Niekoľkokrát bola u lekára, predpisoval jej lieky od bolesti. Na jeho odporúčanie raz do týždňa chodí na masáž. Nie je v starostlivosti ortopéda, nevykonáva cvičenia.

15. Pokiaľ ide o poskytovanie štátnej pomoci počas pandémie, príspevky sa odvíjali od jej príjmu v predchádzajúcom období. V súčasnosti nemá žiadnu rámcovú zmluvu s odberateľmi jej služieb v jazykovej škole, rieši sa to cez objednávky, v ktorých sa uvádza požadovaný rozsah vyučovacích hodín, aj výšku odmeny. Chodí stále do tých istých firiem, neposkytuje súkromné vyučovanie dospelých a detí, napriek pripomienke zástupkyne otca, že vo všeobecnosti je o poskytovanie takýchto služieb záujem, a je ich nedostatok. V priemere mesačne učí 12 - 14 hodín, v jednej firme fakturuje za hodinu 15,- eur, v druhej za 45 minút 7,- eur. Pokúšala sa nájsť si zdroj príjmu tak, že by doučovala anglický jazyk súkromne, ale našla len jedného záujemcu. Ona má tiež len určitú kapacitu, a nebude doučovať po 18.00 hod., keď sa musí venovať synovi. Domov prichádza medzi 15.00 - 16.00 hod., čas chce tráviť s ním. Preferuje zákazky u firiem, ochotne by ich prijala dopoludnia. Pokiaľ ide o poskytovanie príspevkov v čase pandémie podnikateľom, matka vysvetlila, že v minulom roku nebola platcom sociálnych odvodov. Vtedy bola jednotná sadzba príspevku 305,- eur, z ktorého si zaplatila zdravotné poistenie 76,- eur a musela si odrátať príjem, ktorý za daný mesiac dosiahla, a následne sa vypočítala výška príspevku. Hoci matka potvrdila, že má zákaznícke ponuky na doučovanie, ona sa však po príchode domov medzi 15.00 - 16.00 hod. chce venovať synovi.

16. Čo sa týka požiadavky otca zabezpečiť odovzdanie syna pred cestou, je ochotná zabezpečiť jeho odvoz, potrebuje však presné a včasné informácie od otca. So zabezpečením odvozu dieťaťa má zvýšené výdavky na pohonné hmoty, parkovné, diaľničnú známku.

17. Z daňového priznania matky za rok 2020 vyplývajú jej príjmy vo výške 7.324,02 eur, výdavky 1.147,55 eur, základ dane znížený o odpočet výdavkov vo výške 6.176,47 eur, základ dane vo výške 1.762,27 eur, daň zo základu dane predstavuje sumu 264,34 eur, daňová povinnosť znížená o daňový bonus predstavuje sumu 0,00 eur. Matke vzniklo dňom 1. 2. 2021 povinné poistenie ako samostatne zárobkovo činnou osobou s určenou mesačnou sumou poistného spolu vo výške 193,36 eur, z toho výška poisteného na nemocenské poistenie predstavuje 25,66 eur, poistné na starobné poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie 105,00 eur, poistné na invalidné poistenie 35,00 eur, poistné do rezervného fondu solidarity vo výške 20,70 eur. Z daňového priznania matky k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2019 vyplývajú jej príjmy 9.646,14 eur, výdavky 44,90 eur, základ dane 9.601,24 eur, daň zo základu dane vo výške 1.076,13 eur, nárok na daňový bonus 266,04 eur, výsledná daň, znížená o daňový bonus podľa § 33 Zákona o dani z príjmov v znení neskorších predpisov predstavovala sumu 810,09 eur.

18. Z dohody č. 21/22/54E/644 o poskytnutí finančného príspevku v rámci projektu „prvá pomoc“ - opatrenie č. 2, uzatvorenej medzi Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš a matkou, ako samostatne zárobkovo činnou osobou, vyplývajú kritériá pre poskytovanie príspevku podľa miery poklesu tržieb, korešpondujúce s poukázateľne vyplatenými príspevkami matke vyššie uvádzanými. Z ďalších príjmov matky vyplývajú medzibankové platby od spoločnosti James Cook Language SK, s.r.o., v januári 2020 vo výške 349,60 eur, vo februári 2020 vo výške 608,00 eur, v marci 2020 vo výške 775,20 eur, v apríli 2020 vo výške 152,00 eur, v máji 2020 vo výške 28,58 eur, v júni 2020 vo výške 242,93 eur, v júli 2020 vo výške 600,18 eur, v auguste 2020 vo výške 685,92 eur, v septembri 2020 vo výške 228,64 eur. V roku 2020 prijala matka platby od príkazcu Skrivanek Slovensko v nasledovných sumách: marec 33,12 eur, február 49,68 eur, marec 66,24 eur, máj 16,56 eur, júl 66,24 eur, august 66,24 eur, september 66,24 eur, október 33,20 eur, od príkazcu LF Language v roku 2020 v októbri 75,- eur, v novembri 67,31 eur, v decembri 151,62 eur. V roku 2020 bolo matke vyplatené od príkazcu Salonta Romania v októbri

800,- eur trikrát, jedenkrát v októbri 30,20 eur, jedenkrát 30,60 eur, jedenkrát 36,80 eur. Od spoločnosti DCP timber, s.r.o., v roku 2020 matka prijala platbu vo februári 149,00 eur, v marci 149,00 eur, v apríli 106,00 eur, v júni 40,00 eur, v júli 20,00 eur. Z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš boli matke poskytnuté v roku 2020 príspevky: v apríli 270,00 eur, v máji 540,00 eur, v júni 420,00 eur, v októbri 300,00 eur.

19. Zástupkyňa otca poukázala na situáciu matky, keď sa v minulých konaniach posudzovala otázka príjmu matky, za obdobie od októbra 2016 do mája 2017 deklarovala príjem 14,21 eur brutto mesačne. Podľa zástupkyne otca, matka vtedy, ani teraz, nedokladovala riadne svoj reálny príjem.

20. Zo správy Základnej školy s materskou školou S. XXX, R. S., zo dňa 16. 4. 2021, vyplýva, že maloletý sa stal žiakom 6.A triedy v školskom roku 2020/2021, prestupom z inej základnej školy. V minulosti už F. uvedenú školu navštevoval, vrátil sa do starého kolektívu. Jeho otec nekontaktoval školu, ani triednu učiteľku, ohľadne otázky adaptácie maloletého na staronové prostredie. Triedna učiteľka zatiaľ nebola v kontakte s otcom, nekontaktoval ju ako triednu učiteľku, neprejavuje aktívnu snahu o výsledky svojho syna. Ona, ako triedna učiteľka, nevie posúdiť, či otec disponuje prihlasovacími údajmi žiaka na Edupage, a či má prístup k výsledkom syna, alebo či sa pasívne informuje o jeho výsledkoch. Rovnako otec nekontaktoval triednu učiteľku pri prechode výučby z prezenčnej formy na dištančnú formu v októbri 2020, neprejavil záujem o spôsob a formu výučby, redukovaný rozvrh, ani technické možnosti pripojenia maloletého na vyučovanie.

21. Z správy kolízneho opatrovníka zo dňa 17. 5. 2021 vyplýva, že maloletý F. žije so svojou matkou v trojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve matky. Bytovému podniku matka platí za služby spojené s užívaním bytu 130,- eur mesačne, za elektrinu 31,- eur mesačne, splátka hypotekárneho úveru predstavuje 155,- eur mesačne. F. má v domácnosti, ktorá je udržiavaná v čistote a poriadku, svoju izbu. Matka je samostatne zárobkovo činná osoba s predmetom činnosti výučba anglického jazyka. Podľa jej vyjadrenia, počas pandémie stratila príjem a požiadala o štátnu pomoc. Jej príjem v danom období predstavoval sumu približne 300,- eur mesačne. Pokles jej príjmu súvisí i s riešením jej zdravotných problémov, keď sa podrobuje viacerým odborným vyšetreniam. Maloletý v danom čase navštevoval šiesty ročník Základnej školy S. M. R. S.. Pre diagnostikovanú poruchu pozornosti je v škole integrovaný. Navštevuje doučovanie matematiky, s čím je spojený výdavok približne 50,- eur mesačne. Stravuje sa v školskej jedálni, jeden obed stojí 1,60 eur. Ošetrojúca detská lekárska odporučila maloletému úpravu hmotnosti. Maloletý mal počas letných prázdnin absolvovať kúpeľnú liečbu v Bardejove zameranú na redukciu hmotnosti, táto však nebola realizovaná pre neskoršiu úpravu kritérií výberu pacientov. Pre zvýšenie minimálneho limitu hmotnosti, pri ktorej sa indikuje kúpeľná liečba, maloletý už do kategórie oprávnených nie je zaradený. Matka sa snaží maloletému upraviť stravu so zaradením väčšieho objemu zeleniny, súčasne sa snaží, aby mal dostatok pohybu. Maloletý je na svoj vek urastený, má hmotnosť 75 kg, výšku 165 cm, obuv veľkosti číslo 40, potrebuje oblečenie a obuv ako na dospelého. Dispenzarizovaný je aj u detského neurológa, doporučené má užívať vitamíny, za ktoré sa dopláca 20,- eur mesačne. Maloletý má výtvarné nadanie, navštevuje výtvarný odbor ZUŠ. V budúcnosti by sa chcel venovať dizajnu. K tejto záujmovej činnosti by potreboval grafický tablet, ktorý stojí približne 250,- eur. Vo voľnom čase rád bicykluje, jazdí na kolobežke, hrá florbal. V minulom kalendárnom roku absolvoval detský letný tábor. Pri zisťovaní pomerov maloletý zástupkyňu kolízneho opatrovníka uviedol, že s otcom má dobrý vzťah, navštevuje ho rád, cíti sa u neho dobre, bol by rád, keby mohli byť spolu častejšie. Otec sa mu venuje, chodia spolu na výlety. V Británii má troch súrodencov, niekedy otcovi s nimi pomôže. Pri otcovi musí dodržiavať pravidlá. Počas protipandemických opatrení boli stretnutia s otcom prerušené. Aktuálne jej s ním v telefonickom kontakte, aj cez videohovor.

22. V aktualizovanej správe zo zisťovania pomerov maloletého, vypracovanej kolíznym opatrovníkom dňa 10. 8. 2021, je uvedené, že k zásadnej zmene v pomeroch matky a maloletého nedošlo. V mesiaci júl 2021 maloletý absolvoval pobyt u svojho otca vo Veľkej Británii, s pozitívnou spätnou väzbou u maloletého, ktorý v rámci rozhovoru uviedol, že u otca sa cítil dobre, stretol sa s príbuznými, chodievali na výlety do zábavného parku, pomáhal so sestrami a bratom, niekoľkokrát za týždeň mal doučovanie. V súčasnosti, keď je doma, trávi čas so svojimi kamarátmi, bicyklujú, športujú, občas je na počítači. Hoci pri rozhovore nebol iniciatívny, na otázky ochotne komunikoval, pôsobil spokojným dojmom. Kolízny opatrovník zaregistroval nesúlad v komunikácii rodičov pred odchodom maloletého do Veľkej Británie, kvôli nedostatočnej komunikácii rodičov o podrobnostiach súvisiacich s primeranou

organizáciou cesty maloletého a jeho vzájomného odovzdávania. Kolízny opatrovník vyzval rodičov ku vzájomnej komunikácii, kompromisom a dohodám v prospech maloletého, a aby ho nezaťažovali so súvisiacimi problémami.

23. Z úradného prekladu dokladov o mzdových pomeroch otca z anglického do slovenského jazyka vyplýva čistá mzda otca za mesiac marec 2021 vo výške 2.304,18 GBP z hlavného zamestnania, 594,77 príjem otca ako vojaka v zálohe. Príjem manželky otca predstavoval v januári 2021 čistú mzdu vo výške 149,54 GBP, v septembri 2020 598,16 GBP, v októbri 2020 vo výške 598,16 GBP, v novembri 2020 vo výške 747,70 GBP, v decembri 2020 598,16 GBP, vo februári 2021 792,88 GBP, v júni 2021 709,02 GBP.

24. Z prehľadu listinných dokladov predložených otcom, ako aj z jeho výpovede a vyjadrenia jeho zástupkyne, vyplývajú mesačné výdavky na bývanie a potreby otca a jeho rodiny - celková splátka hypotéky spolu s manželkou činí sumu 1.775,78 GBP, miestna daň 163,00 GBP, poplatky za plyn a elektrickú energiu 120 GBP, poplatky za vodu 20 GBP, poistenie domácnosti 22,34 GBP, netflix 7,99 GBP, plávanie dcére Chiamaka 54 GBP, TV 20,34 GBP, internet 25 GBP, výdavky na deti celkovo 841,50 GBP. Počnúc aprílom 2021 sa zvýšila miestna daň na sumu 175,41 GBP, výdavky na plyn a elektrickú energiu sa počnúc od apríla 2021 znížili na sumu 96,48 GBP, poplatky za netflix sa zvýšili od apríla 2020 na sumu 9,99 GBP. Celkové výdavky za internet za obdobie od januára do decembra 2020 boli 165,91 GBP. Okrem výživného uhrádzané otcom na maloletého vrátane poplatkov za transfer, otec uviedol osobitné výdavky na maloletého F.a, a to za letenky vo výške 245,44 GBP, covid testy 283 GBP, cestovné lístky 47,65 GBP, platby za hotel 379,08 GBP, platby za vyučovanie 320 GBP, za výučbu hry na klavír 40 GBP, platby ďalšiemu učiteľovi 160,- GBP, vstupenky do divadla 39 GBP, vstupenky do kina 15,98 GBP, vstupné do zábavného centra Music land 104 GBP, nákupy 200 GBP, každoročné dovolenky vrátane dovoleniek predstavujú na maloletého položku 1.500 GBP.

25. Z prehľadu výdavkov otca na letenky a vnútroštátne linky v súvislosti s cestovaním, spoločne s maloletým vyplývajú náklady za obdobie od júna 2020 do 12. 10. 2021 vo výške najmenej 1.573,66 GBP.

26. Z obsahu pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaniach, v ktorých sa rozhodovalo v minulosti o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému F. N., v otázkach osobnej starostlivosti, výživného, úpravy styku a zastupovania maloletého a spravovania jeho majetku v bežných veciach, mal súd preukázané nasledovné. V konaní sp. zn. 9P/144/2012 bolo určené výživné na maloletého F. N. vo výške 300,- eur mesačne, počnúc od 1. 10. 2012. Matka bola v danom čase nezamestnaná, otec mal pravidelný príjem minimálne 2.000,- GBP, vo vlastníctve tri byty a jeden rodinný dom. Bol slobodný, žiadne ďalšie vyživovacie povinnosti nemal. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 8P/73/2013 bolo rozhodnuté o zmene úpravy styku otca s maloletým a výživné bolo určené vo výške 420,- eur mesačne. V danom čase bol otcov zárobok 2.497,66 GBP, matkin priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 542,- eur. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/51/2016 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bolo znížené výživné na sumu 315,- eur mesačne počnúc od 1. 9. 2017. Otcov príjem bol vo výške približne 2.100,- GBP mesačne, matkin priemerný čistý mesačný príjem nedosahoval výšku ani 40,00 eur. Otec mal v tom čase priateľku, ktorá mu však neprispievala na chod domácnosti, stále mal vyživovaciu povinnosť len k maloletému F..

27. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

28. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

29. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomeroch. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

31. Podľa §62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

32. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

33. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

34. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

35. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

36. Zástupkyňa otca i zástupkyňa matky v záverečných vyjadreniach na pojednávaní dňa 8. 11. 2021, vykonanom v neprítomnosti rodičov, zhodne poukázali na faktickú dohodu rodičov o úprave styku s maloletým, a túto súd i akceptoval. Pokiaľ ide o návrhy týkajúce sa výživného, obidve zástupkyne rodičov zotrvali na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Zástupkyňa otca navrhla vyhovieť návrhu otca na zníženie výživného kvôli zásadnej zmene pomerov na strane otca, s poukazom i na výrazne lepšie zárobkové pomery matky. Zástupkyňa matky spochybnila relevanciu zmeny, ktorá nastala na strane otca narodením troch ďalších maloletých detí, poukázala na kvalitné majetkové pomery otca, navrhla vyhovieť návrhu matky na zvýšenie výživného.

37. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka v záverečnom prednese navrhla, aby súd zamietol návrh otca na zníženie výživného, i návrh matky na zvýšenie výživného. Poukázala na to, že, čo sa týka návrhu otca, od poslednej úpravy výživného uplynula doba skoro štyroch rokov a potreby dieťaťa za toto obdobie vzrástli. Maloletý F. je aktuálne v období puberty, kedy všeobecne sú zvýšené výdavky na základné potreby, a to stravu, ošatenie, obuv. Maloletý je urastený, potrebuje oblečenie a obuv ako na dospelého. Zároveň má zvýšené výdavky súvisiace s jeho integráciou v školskom prostredí, školské pomôcky je potrebné častejšie dokupovať, pretože ich ničí a nie je schopný ich používať dlhšiu dobu. Čo sa týka jeho športových aktivít, vzhľadom k jeho zdravotnému stavu je potrebné ho v tomto podporovať. Čo sa týka návrhu matky na zvýšenie výživného, od posledného rozhodnutia sa zmenila situácia otca v tom zmysle, že z manželstva má ďalšie tri vyživovacie povinnosti, na ktoré je potrebné v tomto konaní prihliadať. Čo sa týka styku, navrhuje, aby súd upravil stretávanie otca s maloletým v zmysle vyjadrení právnych zástupkýň rodičov, a takto upravený styk korešponduje aj s práním a s vyjadrením maloletého.

38. Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, mal súd preukázaný nasledovný skutkový a právny stav. Maloletý F. N. žije na Slovensku so svojou matkou v byte, ktorý je spoluvlastníctvom jeho matky v podiele 2/3. Vlastníčkou jednej tretiny bytu je matkina matka, ktorá nežije s dcérou a vnukom v jednej domácnosti, podieľala sa na kúpe bytu v roku 2020. Od poslednej úpravy výživného, určeného od 1. 9. 2017, t. j. pred štyrmi rokmi, došlo ku podstatnej zmene pomerov na strane otca i maloletého. Otcovi sa postupne, od 5. 8. 2018 do 30. 4. 2020 narodili ďalšie tri deti, dňa 18. 6. 2019 uzavrel manželstvo. Na rozdiel od tvrdenia matky, prostredníctvom jej zástupkyne, súd narodenie ďalších troch maloletých detí považuje za zásadnú zmenu pomerov a okolností, s existenciou ktorých by, bez ďalších zistených okolností, boli spojené účinky objektívne vyvolávajúce potrebu prehodnotenia doposiaľ určeného výživného. Na druhej strane, na strane otca boli zistené i iné okolnosti závažného charakteru, ktoré zníženie výživného vylučujú. U otca nielenže bolo preukázané mierne zvýšenie príjmu z jeho hlavného pracovného pomeru, ale súd

konštatuje i ďalšie podstatné okolnosti, ktoré svedčia o nadštandardných majetkových pomeroch otca, ktorý oproti obdobiu, kedy bolo naposledy rozhodované o výživnom, nadobudol do svojho vlastníctva dom, v ktorom žije so svojou rodinou, okrem toho vlastní ďalšie dva byty a ďalší rodinný dom. Manželka, teda osoba žijúca s otcom v jednej domácnosti, je taktiež vlastníčkou nehnuteľnosti, rodinného domu, pričom všetky uvádzané nehnuteľnosti slúžia rodine otca ako ďalší zdroj príjmu, plynúci z prenajímania. Hoci je zrejmé, že na nadobudnutie nehnuteľnosti bolo potrebné použiť finančné prostriedky získané čerpaním hypotekárneho úveru, súd je toho názoru, že vlastníctvom tejto rozsiahlej masy nehnuteľného majetku sa otec dostáva do pozície osoby s viac než nadpriemernými majetkovými pomermi. Otec je v produktívnom veku, pričom tzv. aktívny dlh vykryva príjmami z nájomného, a súčasne disponuje ďalšími dvoma zdrojmi pracovného príjmu, aj keď z výkonu činnosti vojaka v zálohe ide len o príjem dosahujúci približne pätinu jeho príjmu z hlavného pracovného pomeru. Ďalšími podstatnými okolnosťami, ktoré vylučujú úvahy súdu o znížení výživného, sú okolnosti na strane otca, ako vlastníka ďalšej nehnuteľnosti, ktorej existencia sa preukázala v tomto konaní, a to obchodnej prevádzky v Nigérii, ktorá je prenášaná, avšak výnosy z prenájmu nečerpá otec, ale k dispozícii ich má vdova po otcovi otca, pričom otec maloletého F. fakticky akceptuje jej nezaujem o výkon práce a umožňuje jej čerpanie profitu z finančných zdrojov pochádzajúcich od neho, ako syna jej zosnulého manžela. Tunajší súd si neosvojuje oprávnenie hodnotiť, a nemá ani oprávnenie zasahovať do týchto tradičných zvyklostí rodiny, avšak na druhej strane zdôrazňuje, že v zmysle zákonnej úpravy Slovenskej republiky, výživné maloletých detí má prednosť pred iným výživným a inými výdavkami povinného rodiča. Ďalšou dôležitou okolnosťou, na ktorú súd poukazuje, je skutočnosť, že napriek tvrdeniu otca, že jeho terajšie zárobkové a majetkové pomery mu nedovoľujú platiť výživné v doposiaľ určenej výške, v konaní bolo preukázané, že od narodenia maloletého F., i od narodenia jeho ďalších troch maloletých detí, týmto prispieva v rovnakej výške po 100,- GBP mesačne na úspory do budúcnosti. V tejto súvislosti opäť súd zdôrazňuje, že bežné výživné má prednosť pred vytváraním úspor, a ak teda otec popri doposiaľ pravidelne uhrádzanej sume určeného výživného naďalej prispieva na sporenie maloletému F., uvedená skutočnosť odporuje jeho tvrdeniu, že jeho disponibilný zdroj príjmu je limitovaný, resp. zredukoval sa do takej miery, že nie je schopný naďalej plniť doposiaľ určené výživné. Pozornosť súdu neunikla ani skutočnosť, že otec disponuje i vlastnými úsporami vo výške najmenej 8.000,- GBP, a z vlastných prostriedkov v nedávnej dobe financoval i ďalšiu výstavbu drobnej nehnuteľnosti na príľahlom pozemku jeho rodinného domu, kde vybudoval záhradný domček, ktorý slúži len na príležitostné užívanie opatrovatelkou jeho detí. Uvedené skutočnosti vo svojom súhrne vedú súd k záveru, že otec disponuje dostatočným zdrojom príjmu, z ktorého môže naďalej uhrádzať doposiaľ určené výživné vo výške 315,- eur mesačne. Popri úvahách súdu o neopodstatnenosti návrhu otca na zníženie výživného, súd poukazuje na jeho vlastné vyjadrenie v priebehu konania na pojednávaní dňa 3. 9. 2021, kedy urobil vyhlásenie, že by bol ochotný prispievať na syna po 200,- eur mesačne a uhrádzať ďalšie výdavky v závislosti od rôznych činností, napr. na plávanie, vyučovanie, ošatenie, vreckové a ďalšie aktivity, a zaplatí faktúru, ktorú mu pošle matka. Tento pozitívny úmysel otca, ktorý v hmotnom, resp. peňažnom vyjadrení, v zásade korešponduje s doteraz určenou sumou výživného, je v priamom rozpore s jeho aktuálnym návrhom na zníženie výživného. Na základe uvádzaných skutočností a zistení hodnotí súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

39. Pokiaľ ide o návrh matky na zvýšenie výživného, súd sa zaoberal hodnotením osobných, majetkových, zárobkových pomeroch na strane matky, ktorá podala návrh vo februári 2021, t. j. po doručení návrhu otca na zníženie výživného. Súd konštatuje, že v spojitosti so zmenou osobných pomeroch maloletého, ktorý je vekovo starší, je v období intenzívneho rastu, zvýšených výdavkov na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, i lekársku starostlivosť, by bez existencie ďalších okolností, ktoré v konaní vyšli najavo, prichádzalo do úvahy prehodnotenie doterajšej výšky určeného výživného, avšak uvedenému bránia nasledovné zistené okolnosti. Kým v období prvotnej úpravy výživného, kedy matka bola nezamestnaná, a v ďalšom období, najmä rokov 2016 a 2017 matka dosahovala príjem, ktorý predstavuje len zlomok súčasného príjmu, súd konštatuje, že návrh matky na zvýšenie výživného nemá oporu v preukázanom skutkovom stave. Pri posudzovaní odôvodnených potrieb maloletého a zárobkových možností a schopností matky bolo zistené, že priemerný mesačný príjem matky v roku 2021 predstavuje za mesiace január až október sumu najmenej 714,40 eur. Pri posudzovaní odôvodnenosti ďalších výdavkov matky bolo preukázané, že okrem potrieb maloletého dokázala financovať nadobudnutie spoluvlastníctva k bytu, ktorého spoluvlastníčkou je i jej matka, ktorá však byt neužíva. Matka tak zlepšila svoje majetkové pomery, keď sa stala spoluvlastníčkou trojizbového bytu, pričom popri pravidelných splátkach hypotekárneho úveru vo výške 155,- eur mesačne, dokáže taktiež vytvárať úspory maloletému vo výške 30,- eur mesačne, platí si úrazové poistenie v sumách

po 95,52 eur ročne, raz do týždňa chodí na masáže, platí lieky proti bolesti chrbtice, avšak, podľa jej vlastného vyjadrenia, svoj zdravotný stav nerieši u špecialistu - ortopéda. Taktiež má výdavky na lieky pre problémy so žlčníkom, avšak doposiaľ, podľa jej vlastného vyjadrenia, špecializovanú ambulanciu gastroenterológa nenavštívila. Uvedené konštatovanie súdu nie je zásahom do slobodnej voľby matky hľadať účinné možnosti riešenia jej zdravotného stavu, ale je len úvahou súdu o možnostiach redukcie výdavkov, ak by riešila svoj zdravotný stav u príslušných špecialistov. Uvedené konštatovanie súd uvádza na okraj i v súvislosti s tvrdením matky, že nepriaznivý zdravotný stav ju limituje pri pracovnom uplatnení. Poukazujúc na odôvodnené potreby maloletého, jeho vek, vzdelávanie, školské i mimoškolské aktivity, záujmové krúžky, spoločné voľnočasové aktivity s matkou, berúc do úvahy zárobkové možnosti a schopnosti matky, keď jej príjem zaznamenáva stúpajúcu tendenciu, a podľa jej vyjadrenia sa situácia postupne zlepšuje, súd je toho názoru, že súčasný príjem matky spolu s výživným poskytovaným otcom, a ďalšie potenciálne disponibilné zdroje matky, ktoré nevyužíva v dostatočnej miere, vo svojom súhrne nezakladajú dôvody na zvýšenie výživného, preto návrh matky, ako neopodstatnený, zamietol. Súd pripomína, že napriek vzdialenosti bydlísk otca a syna, možno jednoznačne a bez pochybností konštatovať, že otec sa snaží o zabezpečenie intenzívneho kontaktu so synom, počas jedného mesiaca v období prázdnin zabezpečuje plnohodnotnú starostlivosť o syna, čím odľahčuje finančný rozpočet matky, taktiež financuje medzištátnu dopravu maloletého, počas pobytu syna u neho mu zabezpečuje i doučovanie a realizáciu záujmových aktivít.

40. Súd pozitívne hodnotí úsilie obidvoch rodičov zabezpečiť kvalitný kontakt otca so synom, výsledkom čoho bola i zhoda v otázke úpravy styku otca s maloletým, ktorá je v záujme maloletého. V intenciách uvedeného konsenzu súd rozhodol o zmene doterajšej úpravy styku bez potreby akéhokoľvek zásahu do jeho rámca, a apeluje len na rodičov, aby udržiavali medzi sebou primeranú a konštruktívnu komunikáciu, aby nedochádzalo ku nedorozumeniam, ktoré nastali v lete 2021 a zbytočne zaťažovali maloletého. Z hľadiska poskytovanej osobnej starostlivosti maloletého súd pozitívne hodnotí u matky, že prevažnú mieru osobnej starostlivosti, s výnimkou kontaktu otca so synom, venuje synovi mimo svojej práce takmer všetok svoj voľný čas, dbá na jeho vzdelávanie, mimoškolské aktivity, ktoré prospievajú jeho vývoju, dohliada na dodržiavanie zdravej životosprávy, nadväzovanie primeraných sociálnych kontaktov s rovesníkmi, v plnej miere mu zabezpečuje zdravotnú starostlivosť. Rovnako súd považuje za vysoko zodpovedný prístup otca pri zabezpečovaní osobnej starostlivosti synovi, snahu o intenzívny a plnohodnotný spoločný kontakt, aj s ďalšími príbuznými maloletého, napriek veľkej vzdialenosti ich bydlísk, finančnej i logistickej náročnosti dopravy, i komplikáciám spojeným v súčasnej dobe s platnými protipandemickými opatreniami.

41. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením rozsudku.